

Alejandro Palomas
Un gos

Columna

ALEJANDRO PALOMAS
UN GOS

COL·LECCIÓ CLÀSSICA

PRIMERA EDICIÓ: GENER DEL 2016

© ALEJANDRO PALOMAS PUBILL, 2016

© EDITORIAL PLANETA, S.A.

© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.

AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-2042-6

DIPÒSIT LEGAL: B. 27.307-2015

FOTOCOMPOSICIÓ: VÍCTOR IGUAL, S.L.

CARRER ARAGÓ, 390 - 08013 BARCELONA

IMPRÈS A: CPI (BARCELONA)

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats

U

La mare havia dit que ella mateixa compraria les flors, però amb tant d'enrenou i tants nervis per la visita de l'Hermione s'ha descuidat de passar per la floristeria i al final ha comprat unes flors de cirerer, de plàstic, als xinesos. Després, una mica abans del berenar, les ha barrejat amb les branques que arrenca cada setmana dels arbustos de la plaça i que fica en uns d'aquells gerros holandesos de porcellana blanca que sembla un Sputnik. Ara es torna a posar bé el drap amb gel que li cobreix el colze, evitant-me la mirada.

—Però, Fer... —balbucejia amb veu de disculpa, mentre una família (el pare i la mare morenos, les tres nenes rosses i vestides igual) passa amb bicicleta per davant del finestral i desapareix pedalejant carrer avall. Quan vol completar la frase, la cambrera, una noia pèl-roja amb els cabells recollits en un monyo, pírccings al llavi i top de tirants, ens mira des de la barra amb cara de preocupació i pregunta, adreçant-se a la mare:

—Millores, senyora?

La mare es tomba i somriu.

—Sí, filla, gràcies —respon, tocant-se el braç—. Sembla que em fa menys mal.

La noia assenteix.

—Quan es desfaci el glaços, dius i canvies.

Fa uns minuts, quan la mare passava per davant de la cafeteria, la Shirley m'ha ensumat des de la porta oberta, s'ha deixat anar d'una estrebada i, arrossegant la corretja darrere seu, ha entrat lladrant com una boja, se m'ha tirat als braços i m'ha cobert de llepades. La mare s'ha quedat aturada a l'entrada, sense entendre res. Després ha tret el cap i, quan ha vist la Shirley a la meva falda, se li ha il·luminat la cara i ha entrat. Amb la bossa de tela gastada agafada amb una mà com si portés un pollastre aferrat per les potes i una d'aquelles bosses de plàstic dur, grosses i resistents, que venen als supermercats penjada a l'espatlla i plena de coses que ni tan sols ara aconseguixo veure, no ha calculat bé i ha ensopegat amb el graó, de manera que ha anat a petar de morros contra el terra de rajoles i ha caigut sobre els colzes i els genolls amb un cop sord que a mi m'ha fet eriçar el borriçol i que la cambrera ha rebut amb un crit d'esglai i un reguitzell de paraules en una llengua que no he entès.

De seguida l'hem ajudat a aixecar-se, l'hem portat fins a la taula i després la noia ha tornat amb una mica d'aigua i uns draps plens de gel que, malgrat les protestes de la mare, li ha enrotllat als genolls i als colzes. I així estem ara, recuperant-nos de l'ensurt, ella amb els seus draps, el seu gel i el seu parell de bosses aparcat al

costat de les cames, i jo sense perdre de vista la pantalla del mòbil que tinc damunt la taula.

A fora, la pluja ha cessat fa una estona i un vent calent escombra els núvols, i arrenca al cel una llum neta que ja no esperàvem. Des del carrer torna a infiltrar-se, per primera vegada en molts dies, l'olor d'estiu.

Barcelona. Avui és 21 de juny.

—Però, Fer... —torna a dir la mare, arrufant les celles i entretancant els ulls, amb cara de nena enxampada in fraganti.

—«Però, Fer» res, mare —la tallo—. Quantes vegades t'hem dit que has de deixar-te sempre una mà lliure perquè si caus puguis recolzar-te?

—Sí, fill, sí.

—No, «sí, fill» no, mare. —Estic furiós, però sobretot molt espantat després d'haver-la vist a terra com l'he vist—. És que sempre estem igual. Mai no fas cas. El que no entenc és com encara no t'has trencat res, clavant-te tantes trompades com et claves, i anant per terra tantes vegades...

Fa morrets i gira els ulls en blanc. Aquesta és una conversa que hem tingut tantes vegades els últims mesos que en realitat sé que hauria d'estalviar-me-la, perquè la mare fa el que li dóna la gana quan no la veiem, passant dels nostres consells, advertències i amenaces. Amb ella res no serveix de res, només la paciència i resar, resar molt perquè, si finalment li n'acaba passant alguna de greu, tingui solució. La resta és inútil.

Ara està capcota. Sap que ha actuat malament i que estic enfadat, de manera que guardem silenci, cadascun atrinxerat a la seva riba de la taula. Però la mare no és

gaire amiga dels silencis ni de les tensions, i menys quan acaba de fer-ne una de les seves. Si la intuïció no em falla, no tardarà a empescar-se alguna cosa per intentar despistar-me i que la perdoni.

—Saps què? —diu, com si m'hagués sentit, amb aquesta veu que fa sempre que estem sols tots dos i treu de dins l'Amàlia de «juguem a confidències, ara que les teves germanes no ens senten, fill».

—Què.

Es toca el drap amb gel del genoll esquerre. En apartar-se'l veig que comença a sortir-li un blau enorme, i sento una fiblada a la gola, però em continc, perquè tinc tantes ganes d'estrangular-la i de tornar-la a renyar que sé que aquest no és el millor moment per parlar.

—Doncs que a la cantonada de la plaça, la del costat de l'escola, han obert una botiga de mòbils d'aquests que a tu t'agraden —diu—. Amb aipocs i aitracs i feisbucs i totes aquestes coses, ja saps...

No la miro. Comença la maniobra de desorientació i l'operació «estovar en Fer». Com que no contesto, ella espera abans d'atacar novament i deixa anar un sospir de mare desatesa tan dramàtic que fins i tot la Shirley aixeca el cap. Després un altre. I encara un altre.

—El noi de la botiga és tan encantador... —torna a la càrrega.

Silenci.

—I tan guapo...

Silenci. Passo el dit per la pantalla de l'iPhone i la pantalla s'il·lumina. És un gest automàtic i cada vegada més freqüent des que ha passat el que ha passat iestic

assegut en aquesta taula, esperant unes notícies que no arriben.

—I a més a més em penso que és una mica... gai —diu la mare, que segueix a la seva. Després s'ajup, furga la seva bossa petita i en treu una llibreta groga que sempre l'acompanya i que no ens ensenya mai. És una típica llibreta d'anelles dels xinesos que ella guarda com un tresor, com si fos plena de secrets; de tant en tant hi apunta coses.

Ara el que sospira sóc jo. Aquest inici de conversa és un altre dels que es repeteixen entre nosaltres des de fa temps. Ella veu homes guapos, gais i possibles nòvies per a mi pertot arreu, però el seu ull és el que és i la seva realitat, també.

—Potser t'agradaria, rei —insisteix, ignorant el meu silenci, mentre apunta alguna cosa a la llibreta amb el boli, que torna a inserir en el buit de l'espiral. Em mira de reüll.

Ni tan sols li contesto.

—És així... una mica com en George Clooney, però més baix i més... com t'ho diria... hum... orgànic. És això, sí: molt orgànic.

«Orgànic». A pesar de tot, de l'ensurt que he tingut en veure-la a terra i de la tensió que he acumulat després del que ha passat amb l'R, no puc dissimular un somriure. «Orgànic» és, en boca de la mare, la paraula del mes, i sens dubte també es convertirà en la de l'estiu. A la mare li serveix per amanir totes les amanides, perquè no s'ha preocupat per entendre el que significa realment, i creu que combina bé amb tot el que li ve al cap. La culpa és de la Sílvia, que des de fa un temps ha

convertit en «orgànic» el que abans era «fenomenal», i la mare, que és una esponja per al que vol, l'ha adoptat i la deixa anar sense solta ni volta on creu que pot encaixar. Així, un bon dia, t'explica per telèfon que «la pel·lícula d'ahir a la nit va ser tan orgànica...», o que la seva amiga Ingrid «s'ha comprat uns sostenidors molt orgànics, d'aquests que no deixen marca i t'aixequen les... daixonses».

Quan li he vist a la mare els draps als colzes i els genolls i el tall de la barbeta m'han tornat les ganes de matar-la per tossuda i per aquests rampells de nena malcriada de setanta anys que ens fa parar bojós a la Sílvia, l'Emma i a mi, però també m'ha tornat el pànic de perdre-la, que el dia menys pensat en passí alguna i passí de debò i, com sempre que això em ve al cap, de seguida m'he apartat la idea del pensament, perquè és impensable. Imaginar-me —imaginar-nos— sense ella, no, i menys avui, amb el que ha passat.

De seguida que m'he trobat la cara d'avia innocent que posa quan fa de les seves i vol entabanar-me perquè la perdoni m'he hagut de mossegar el llavi per no somriure.

—Mare —li dic a la fi—: aquest... «noi» deu tenir uns seixanta anys, és pare de sis fills, avi de dos i a més a més és paki.

Em mira amb cara d'incredulitat i es frega l'esgarripada amb els dits.

—Pa... qui?

—Sí.

Es queda una estona en silenci, conjecturant alguna cosa, i després diu:

—Paqui com de... Paquita?

Intento no riure, però no m'és gens fàcil, perquè, encara que costi de creure, la mare ho pregunta seriosament. Mentre jo intento no cedir i no baixar del burro, ella aprofita el parèntesi i mou fitxa des de la seva peculiar lògica d'Amàlia en fuga.

—O sigui que és transgènic? O sigui, operat? —Em mira amb cara de no entendre res—. Però no pot ser, Fer. Si dius que té sis fills i dos néts, bé els deu haver tret d'alguna banda, oi? —De sobte, obre molt els ulls, com si acabés d'entendre-ho, i diu—: Oh, potser són adoptats, com la Shirley —remata, ajupint-se per fer un petó al cap de la gosseta.

—Mare, deixa de dir animalades, sisplau! —li deixo anar, però se m'escapa el riure i a ella se li il·lumina la poca vista que té, perquè sap que ha guanyat la batalla—. Paki és de pakistanès, no de Paquita.

Fa petar la llengua i nega amb el cap. Està més còmoda i més crescuda perquè em té conversant. M'ha recuperat i sóc on ella volia tenir-me. És ara quan es torna perillosa.

—Doncs potser sí que és paki, però només de besavis o una cosa així, perquè els pakis porten aquella mena de pastissos enrotllats al cap, saps? I aquest és claret i primet, amb les seves xanquetes de lona i el seu polo de marca. A mi em sembla una monada, la veritat.

—Ja —li dic, tornant a mirar la pantalla del mòbil i passant el dit pel plàstic—. Potser és que a tu qualsevol home que no porti una dona al costat et sembla una monada.

—No és veritat —es defensa amb una ganyota mo-

lesta, mentre torna a obrir la llibreta i hi anota alguna cosa molt breument—. Només intento ajudar, Fer. I ho saps.

—Sí, mare. Però és que jo no necessito ajuda.

—És veritat —assenteix—. El que tu necessites és una parella. I si és veterinari, millor. Ja ho saps.

No dic res. Sé que si li segueixo la veta no acabarem mai amb el tema i que derivarem a una altra de les converses que es repeteixen periòdicament entre tots dos sobre la meva solitud i la seva obsessió per posar-hi remei, però no em sento amb forces per a tant. Tan bon punt m'aparto de la conversa i torno a aquesta espera interminable que m'ha portat a la cafeteria i que em té en aquest estat de tensió en què la mare sembla que no s'ha fixat, sento que una onada d'angoixa m'enganxa a la cadira i em comprimeix el pit. Per un moment estic temptat de no dir res més i concentrar-me en el que em preocupa, però sé que, si freno ara, a la mare li hauré de treure un altre tema perquè no pensi. No la puc deixar pensar. Si ho faig, no tardarà a lligar caps i sabrà que la nostra trobada no hauria d'haver tingut lloc, que jo no hauria de ser aquí, i menys així.

Però estic maldestre i la malaptesa em torna lent. En el silenci que segueix, durant els pocs instants en què intento inventar-me el que sigui per entretenir-la i ser jo qui la despisti, un ressort en la memòria recent de la mare s'activa d'improvís, i li torna la mateixa perplexitat que ha sentit quan fa uns minuts m'ha vist des de la porta, abans de caure.

Llavors arrufa el front, buscant la peça que li falta al

trencaclosques que ella ja havia registrat i, abans que jo pugui tornar a parlar, es tomba cap a mi i fa la primera de les dues preguntes que tinc por que em faci des que l'he vista passar amb la Shirley per davant del finestral.

Sé quina és la pregunta abans de sentir-la.

I em preparo per respondre-la.